

Miskolci Gasztró Centrum Ágazati Képzőközpont Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

Integrált Kockázatkezelési Szabályzat

1. A szabályzat célja

A Miskolci Gasztró Centrum Ágazati Képzőközpont Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (székhely: 3534 Miskolc, Könyves Kálmán utca 4., Cg. 05 09 035830, továbbiakban: „Társaság”) a Társaság tevékenységének követhetőségének, átláthatóságának biztosítására megfelelő integrált kockázatkezelési rendszer kialakítása és működtetése céljából a következő szabályzatot alkotja.

2. Általános rendelkezések

Az integrált kockázatkezelési rendszer: olyan folyamat alapú kockázatkezelési rendszer, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával, a szervezet célkitűzéseinek és értékeinek figyelembevételével biztosítja a szervezet kockázatainak teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését és az abban foglaltak nyomon követését.

A szabályzat személyi hatálya kiterjed a Társaság valamennyi szervezeti egységére és valamennyi alkalmazottjára.

A szabályzat tárgyi hatálya kiterjed minden olyan vezetői döntésre, gazdasági eseményre, létszámmal való gazdálkodásra, amely az intézmény eszközeiben, forrásaiban, valamint emberi erőforrásában változást eredményez, illetve a bekövetkezett változásokat rögzítő dokumentumokra és információkra.

A Társaság kontrolltevékenységeivel biztosítja a kockázatok kezelését, elősegítve a szervezeti célok megvalósítását. Ehhez olyan információs és kommunikációs rendszereket alakít ki és működtet, amelyek elősegítik, hogy a kockázatkezeléssel kapcsolatos információk a megfelelő időben eljussanak az érintett szervezeti egységhez, illetve személyhez.

A Társaság minden szervezeti egységének felelőssége a tevékenységéhez kapcsolódó kockázatok azonosítása, értékelése és az értékelés eredménye alapján annak hatékony kezelése. Ez az integrált kockázatkezelési rendszer működtetésére vonatkozó legfontosabb alapelv.

A kockázatok felmérését és a kockázatkezelést elsődlegesen az alábbi kockázati típusokra célszerű elvégezni:

- ♣ humán erőforrás kockázatok;
- ♣ pénzügyi kockázatok;
- ♣ megfelelőségi kockázatok;
- ♣ integritási- és korrupciós kockázatok;
- ♣ biztonsági kockázatok;
- ♣ informatikai kockázatok;
- ♣ külső kockázatok;
- ♣ előre nem látható (vis maior) helyzetek okozta kockázatok

3. Az integrált kockázatkezelési rendszer működtetése és felügyelete

A belső kontrollrendszer létrehozásáért, működtetéséért és fejlesztéséért a Társaság ügyvezetője a felelős. A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője olyan kontrollkörnyezetet alakít ki, amelyben

- a) a szervezeti struktúra világos, a folyamatok átláthatóak, a szervezeti célok és értékek meghatározottak, ismertek és elfogadottak,
- b) az etikus működést és a jogszabályoknak való megfelelést célul kitűző szervezeti kultúra jön létre,
- c) a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok egyértelműek, megfelelően elhatároltak,
- d) az *etikai elvárások meghatározottak, ismertek és elfogadottak,*
- e) a humánerőforrás-kezelés átlátható,
- f) a szervezeti célok és értékek irányában való elkötelezettség fejlesztése és elősegítése biztosított,
- g) a szervezeten belüli összeférhetlenség megelőzése biztosított és ellenőrzött.

A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője integrált kockázatkezelési rendszert működtet, amelynek keretében azonosítja és elemzi a köztulajdonban álló gazdasági társaság tevékenységében rejlő és a szervezeti célokkal összefüggő kockázatokat, valamint meghatározza az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, az intézkedéssel érintett szervezeti egységek körét, az azok végrehajtásának folyamatos nyomon követési módját és eljárásrendjét.

A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője a köztulajdonban álló gazdasági társaságon belül olyan kontrolltevékenységeket alakít ki, amelyek biztosítják a kockázatok azonosítását és kezelését, ezzel hozzájárulnak a köztulajdonban álló gazdasági társaság céljainak eléréséhez, valamint erősítik a köztulajdonban álló gazdasági társaság integritását.

A belső kontrollrendszer jellemzői:

- ♣ a társaság teljes tevékenységi körét lefedi;
- ♣ a szervezeti felépítés és a felelősségi-hatásköri szabályok írásban rögzítettek; Irányelv a köztulajdonban álló gazdasági társaságok részére a belső kontrollrendszer kialakításához és működtetéséhez
- ♣ a feladatok meghatározása, megfelelő elosztása szabályozott és dokumentált, amely biztosítja a szervezeten belüli információáramlást, a beszámoltatást, az ellenőrzést és a hiányosságok korrigálását;
- ♣ a tevékenységek folyamatos nyomon követését igényli;
- ♣ emberek működtetik, ezért nagyon fontos a humánerőforrás menedzsment erőssége;
- ♣ alapját a társaság első számú vezetője és az igazgatóság és a felügyelőbizottság hozzáállása és szervezeti elköteleződése határozza meg;
- ♣ része a kockázatmenedzsment és a teljesítménymenedzsment;
- ♣ a kontrollok hatásosságára és hatékonyságára koncentrálnak, nem azok mennyiségére;
- ♣ a belső kontrollrendszer egésze tekintetében kiemelten fontos a befolyásolásmentes tevékenység végzésének biztosítása, vagyis az minden esetben a társaság első számú vezetője által meghatározott célt szolgálja.

A kontrollkörnyezet kialakításával kapcsolatos jogszabályi kötelezettségek, elvárások:

- az ügyvezetés példamutatása a munkavállalók felé az etikai normák mindennapi munkavégzés során történő betartásával kapcsolatban;
- a szervezeten belüli egységes szemlélet biztosítása: o világos és egyértelmű feladat elhatárolással;
o az eljárásrendek kialakításával; o a hatáskörök és a kapcsolódó felelőségek pontos megfogalmazásával;
o összeférhetlenségi szabályok meghatározásával;
o a teljesítménykövetelmények teljesítéséhez szükséges feltételek biztosításával;

- o a nem megfelelő munkavégzés következetes szankcionálásával;
- a célok teljesítése érdekében elvégzendő alapvető feladatok írásba foglalása;
- a stratégiai és operatív célrendszer írásban történő rögzítése, ennek keretében elvárás az éves üzleti terv mellett a hosszabb távú (2-3 évre irányadó) stratégiai terv készítése;
- a célrendszer és a tervek megismerhetővé tétele a társaság minden vezetője és munkavállalója részére;
- folyamatok transzparens, dokumentált és eredményes működését biztosító szabályozási struktúra rendelkezésre állása, a folyamatokat érintő kontrollelemek definiálásával;
- teljesítménymérési rendszer kialakítása és működtetése folyamatos kontroll mellett, amihez meg kell határozni azokat a társasági mutatószámokat (indikátorokat), amelyekkel külön-külön és egymással összefüggésben is mérni lehet a gazdaságosságot, a hatékonyságot és az eredményességet; Hatóság / Külső audit Belső ellenőrzés Compliance Menedzsment / vezetői és folyamatba épített ellenőrzés 3. védelmi vonal 2. védelmi vonal 1. védelmi vonal Irányelv a köztulajdonban álló gazdasági társaságok részére a belső kontrollrendszer kialakításához és működtetéséhez
- a társaság stratégiai és operatív tevékenységével kapcsolatos rendszeres, pontos, minél szélesebb körű kommunikáció, tájékoztatás és információ áramlás biztosítása szükséges az egységes elvárásrendszer és annak betartatása érdekében;
- a társaság munkavállalóira vonatkozó motivációs, ösztönző szabályok (prémium, céljuttatás, gépjármű, mobiltelefon használatának biztosítása stb.) meghatározása, amelyeket javasolt a társaság működése és belső szabályozási rendje szerinti szabályozási formában, szabályozás(ok)ban meghatározni;
- prémium, céljuttatás, gépjármű, mobiltelefon magáncélú használatának biztosítása;
- etikai kódex létrehozása, amely pontosan körülhatárolja – többek között – az etikus magatartással és az integritással kapcsolatos elvárásokat;
- részletes és hatékony vezetői információs rendszer működtetése a teljesítmény rendszeres bemutatása és vezetői testület figyelmét igénylő esetek bemutatása érdekében. A belső kontrollrendszer része a belső ellenőrzés, a megfelelést biztosító funkció és a kockázati kontroll funkció, amelyek kiemelt feladata a szervezet „sértetlenségének”, működése integritásának biztosítása.

A kockázatok felmérését és értékelését legalább éves ciklusban, valamint új tevékenységek jelentkezésekor és szervezeti változások esetén indokolt megvalósítani, az ütemezést úgy kell kialakítani, hogy a kockázatkezelési rendszerből a belső ellenőrzés és a megfelelést támogató szervezeti egység vagy egy személy esetén a megfelelési tanácsadó (együttesen a továbbiakban: megfelelést támogató szervezeti egység) is ki tudja nyerni a saját feladata ellátásához szükséges információkat.

A hatékony kockázatkezelés feltétele, hogy a társaság meghatározza azokat a szervezeti célokat és folyamatokat, amelyekre vonatkozóan a releváns kockázatokat meg akarja állapítani, és amelyeket a hatékony és eredményes működés érdekében kezelni akar.

Az integrált kockázatkezelés működtetéséhez készített integrált kockázatkezelési szabályzat a következőket tartalmazza:

- ♣ az integrált kockázatkezelés folyamatában résztvevők – a társaság első számú vezetője, a megfelelést támogató szervezeti egység vezetője, a folyamatgazdák, valamint a folyamatgazdák által delegált munkavállalók, valamint adott esetben az egyes kiemelt kockázatok kezelésére felállított kockázatkezelési bizottság – feladatait és hatáskörét;
- ♣ az integrált kockázatkezelési folyamat egyes lépéseit, az egyes lépések ütemezését és felelőseit;
- ♣ a szervezetre adaptált kockázatelemzési és kockázatkezelési módszertant;
- ♣ az integrált kockázatkezelési folyamatban alkalmazott mintadokumentumokat.

4. Kockázatkezelés

A kockázatkezelés célja, hogy a kockázatok hatásának mértékét, és/vagy bekövetkezési valószínűségét mérsékelje, a kockázati tűréshatár alá csökkentse. A kockázatok társaságra gyakorolt hatása folyamatonként eltérő lehet. A társaság első számú vezetőjének kell eldöntenie, hogy a társaság egészére, és azon belül az egyes folyamatok sajátosságaira tekintettel, milyen mértékű kockázati tűréshatárokat állapít meg. Kockázatkezelés során meg kell határozni és időszakosan felülvizsgálni azokat a kockázatokat, illetve kockázati tényezőket, amelyek a társaság működésére jellemzőek.

5. Részletes rendelkezések

5.1. Feladatok, felelőségek és hatáskörök

5.1.1. Ügyvezető

Irányítja a kockázatkezeléssel kapcsolatos tevékenységet.

Megbízta a megfelelési tanácsadót, akinek közreműködésével kialakítja és működteti a Társaság minden szintjén érvényesülő integrált kockázatkezelési rendszert, elkészíteti a Társaság célkitűzéseinek a végrehajtását akadályozó kockázatok elemzésének végrehajtási módját, és felügyeli a kockázatkezelési tevékenységet, melynek keretében:

- intézkedik a legmagasabb kockázatu terület/tevékenység ellenőrzéséről
- folyamatos nyomon követést alkalmazva rendszeres jelentést, beszámolót kér (monitoring)
- indokolt esetben felkéri a belső ellenőrzést vizsgálat elvégzésére
- kockázatkezelési folyamat bevezetését és végrehajtását, fejlesztését támogató intézkedést hoz
- évente értékeli a Társaság belső kontrollrendszerének, azon belül az integrált kockázatkezelés minőségét

5.1.2. Megfelelési tanácsadó

Az Társaság felügyelőbizottságának javaslatát figyelembe véve a tulajdonosok jóváhagyták, hogy a Társaság egy fő megfelelési tanácsadót alkalmazzon, akinek feladata:

- a kockázatkezeléssel kapcsolatos tevékenységek megszervezése
- a jogszabályoknak történő szervezeti megfelelés érdekében a Társaság ügyvezetőjének folyamatos támogatása, tanácsadás
- a szervezeti szintű kockázatkezelési intézkedési tervek, kockázatértékelések, kockázatkezelési felülvizsgálatok előkészítése, a végrehajtás segítése
- a szervezeti szintű kockázatkezelési nyilvántartás vezetése

5.1.3. Szervezeti egységek vezetői

A szervezeti egységek vezetői figyelemmel kísérik a kockázatkezelési intézkedési tervben beazonosított kockázatok bekövetkezését, bekövetkezésük esetén megteszik a szükséges intézkedéseket.

5.1.4. Beosztott munkatársak

A munkatársak tevékenységükkel befolyásolják a kockázatok alakulását. A bevezetett szabályozások, vezetői utasítások betartásával vagy be nem tartásával hozzájárulnak a kockázatok csökkentéséhez vagy növeléséhez. A kockázatok feltárásában azoknak a munkatársaknak van meghatározó szerepük, akik az adott folyamatban tevőlegesen vesznek részt.

A kockázatok kezelésében minden munkavállalónak a szervezetben elfoglalt helye és munkaköri feladata alapján részt kell vennie.

A munkavállaló köteles munkaköri feladatát megfelelő szakmai hozzáértéssel ellátni, valamint a hatásköri és hivatásetikai előírások betartásával hozzájárulni a tevékenységi kockázatok csökkentéséhez, továbbá vezetője részére köteles jelteni a tudomására jutott, a szabályos, hatékony feladatellátást veszélyeztető eseményeket.

5.1.5. Belső ellenőrzés

A belső ellenőrzés feladata:

- elemezni, vizsgálni és értékelni a belső kontrollrendszer kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelést, valamint működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét
- a vizsgált folyamatokkal kapcsolatban megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat megfogalmazni a kockázati tényezők megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése érdekében.

6. A kockázatkezelés folyamata

A Társaság kockázatkezelési rendszere logikusan egymásra épülő láncolatként magában foglalja

- a céljai elérését veszélyeztető kockázatok feltárását, a bekövetkezésükhöz vezető okok megismerését, az ehhez szükséges módszerek kialakítását,
- a szervezetre gyakorolt hatásuk súlyossága és bekövetkezési valószínűségének gyakorisága szerinti rangsorolását,
- a tűréshatárok megállapítását
- a kockázatokra vonatkozó válaszlépésekre tett javaslatokat és azok alapján hozott vezetői döntéseket
- a kockázatok nyilvántartását, a kockázatkezelés eredményét, hatékonyságának folyamatos nyomon követését.

A kockázatok lehetnek

- véletlen események
- külső kockázatok
- vezetők vagy munkatársak kommunikációs mulasztásából adódó hibák, nem megfelelő információáramlás
- kontrollok hiánya

A folyamat lépései

A kockázat azonosítása

- ✓ a kockázatokat a Társaság fő- és részfolyamatai mentén kell meghatározni
- ✓ a múltbéli tapasztalatok alapján becsléssel kell megállapítani a jövőbeni kockázatokat
- ✓ az azonosított kockázatokhoz meg kell határozni a bekövetkezés valószínűségét

- ✓ a beazonosított kockázatokat a kockázatkezelési intézkedési tervbe kell felvezetni.

A kockázatok azonosításának kritikus pontja a kockázatok megfelelő megfogalmazása. A kockázatot úgy kell megfogalmazni, hogy tartalmazza az esemény kiváltó okát, az esemény hatását és azt, hogy a szervezetre milyen hatással van az adott esemény.

A szervezetre jellemző kockázati típusok különösen:

- stratégiai kockázatok
- működési kockázatok
- humán erőforrás kockázatok
- pénzügyi kockázatok
- megfelelőségi kockázatok
- integritási kockázatok
- biztonsági kockázatok
- informatikai kockázatok
- külső kockázatok

A kockázatok értékelése a kockázat jellemzőinek meghatározása alapján történik. A két jellemző a kockázat bekövetkezésének valószínűsége és a kockázat hatása. A kockázati értéket a valószínűség és a hatás értékek szorzataként kapjuk meg.

A feltárt kockázattal kapcsolatos reakciók az alábbiak lehetnek:

- kockázat elviselése: amennyiben a kockázat mértéke kockázati tőrés határon belül marad nincs szükség külön beavatkozásra
- kockázat kezelése: a legtöbb kockázat esetében szükséges azok szervezeti intézkedéssel történő kezelése
- kockázat megosztása (pl. kiszervezés, biztosítás stb.)
- a kockázatos tevékenység megszüntetése

7. Záró rendelkezések

Jelen szabályzat 2024. február 20. napján lép hatályba.

A szabályzat elkészítéséért és végrehajtásáért a Társaság vezetője felelős.

Miskolc, 2024. február 20.

Kockázatokat kiváltó okok

I. Külső kockázatok

- politikai célok irányváltásai
- makrogazdasági és pénzügyi változások
- piaci versenyhelyzet alakulása
- infrastruktúra elégtelensége
- környezetvédelmi előírások szigorodása
- törvények, jogszabályok módosítása
- közigazgatás változása
- partnereket érintő változások

II. Belső kockázatok

- pénzügyi kockázatok
 - tervezett bevétel, ráfordítások változása
 - nem megfelelő belső kontrollrendszer
 - károkozás
 - biztosítások elmaradása
- tevékenységi kockázatok
 - elérhetetlen és megoldhatatlan célok
 - munkavégzés nem megfelelő szabályozása
 - anyagi-technikai eszközök nem megfelelő módon történő biztosítása
 - vagyonvédelem hiánya
- emberi erőforrás kockázatok
 - szaktudás hiánya
 - nincs jó kapcsolat a munkatársak/vezetők között
 - nincsenek célok, elvárások, tervek
 - hatáskör, jog, kötelezettség nincs világosan megfogalmazva